

หลี่ไป่ : เชียนกวีแห่งราชวงศ์ถัง

นัฏฤดี ปันกิจวานิชเจริญ^{1*} และวิภาวี วันละ¹

¹สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*natrudee_lee@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอชีวประวัติความเป็นมาของหลี่ไป่ ผู้ได้ฉายานามว่า “เชียนกวี” แห่งราชวงศ์ถัง พร้อมทั้งนำเสนอการวิเคราะห์กวีนิพนธ์ราชวงศ์ถังของหลี่ไป่ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ สงคราม ความโดดเดี่ยว มิตรภาพ คิดถึงบ้านเกิด และการชื่นชมความงามของหญิงผู้สูงศักดิ์ จากหนังสือ 300 บทกวีนิพนธ์ราชวงศ์ถัง (300 Selected Poems of the Tang Dynasty) โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทางวาทกรรมศึกษา (Discourse Studies) วิเคราะห์ผ่านตัวบท (Text) การปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discursive Practices) และปฏิบัติการทางสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Practices) ซึ่งเชื่อว่าภาษาวรรณกรรม และสังคมนั้นมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้

สำหรับการนำเสนอกลวิธีการใช้ภาษาของหลี่ไป่ จากการศึกษาจะพบว่ามีการใช้หลากหลายกลวิธีทางภาษาในวาทกรรม เช่น การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้สัทพยางค์ การอุปมาอุปไมย การใช้กระบวนจินตภาพ และการใช้อุปถัมภ์คู่ตรงข้าม ซึ่งกวีนิพนธ์เหล่านี้เป็นปฏิบัติการทางภาษาที่มีบทบาทสร้างเสริม ส่งเสริม สืบทอด และเผยแพร่ความคิดกับกระแสหลักต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยนั้น

คำสำคัญ: หลี่ไป่ เชียนกวี ราชวงศ์ถัง

Li Bai : God of Poetry in Tang Dynasty

Natrudee Pankitwanitjalearn^{1*} and Wipawee Wanla¹

¹Chinese Department Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Pathom Rajabhat University

* natrudee_lee@hotmail.com

Abstract

This article presents a biography of Li Bai, nicknamed the “God of Poetry” of the Tang Dynasty, and gives an analysis of Li Bai Tang Dynasty poetry, including nature, war, isolation, friendship, homeland nostalgia, and admiration for the beauty of noble women, in the book entitled 300 Selected Poems of the Tang Dynasty, using discourse studies, text analysis, discursive practices, and sociocultural practices. It is believed that language, literature, and society interact as inseparable things.

The presentation of Li Bai language tactics shows that various language tactics are used in discourse, such as vocabulary choice, poetry choice, metaphor, paradox, and counterparts. These poems play a role in creating, promoting, inheriting, and disseminating ideas about the mainstream that emerged in that era.

Keywords: Li Bai, the God of Poetry, Tang Dynasty

บทนำ

ราชวงศ์ถัง (ค.ศ.618 – ค.ศ.906) ถึงแก่จุ๋ (唐高祖) ฮ่องเต้ ปฐมจักรพรรดิแห่งราชวงศ์ถัง ได้วางรากฐานการปกครองประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และมีเสถียรภาพโดยยึดหลัก “จักรพรรดิเปรียบดั่งเรือ ประชาชนเปรียบดั่งน้ำ” น้ำสามารถทำให้เรือลอยได้ก็สามารถทำให้เรือจมได้ (水能载舟亦能覆舟) เห็นความสำคัญของประชาชนเป็นหลัก ทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน ทั้งทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม วรรณกรรม เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งในอินเดีย อาหรับ เปอร์เซีย เกาหลี ญี่ปุ่น ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ยุคทองของจักรวรรดิจีน” (the Golden Age of Chinese Empire) เป็นยุคสมัยที่เจริญรุ่งเรืองที่สุดของจีน และเป็น “ยุคทองของกวีนิพนธ์จีน” (the Golden Age of Chinese Poetry) และกลายเป็นต้นแบบทางด้านวรรณศิลป์ให้กับสังคมจีนในยุคต่อมา [1]

กวีนิพนธ์จีนเป็นวัฒนธรรมทางด้านวรรณศิลป์จีนที่มีความงดงามและมั่งคั่งในด้านลายลักษณ์อักษร ที่มีบทบาทและมีความโดดเด่นที่สุดในการหล่อหลอมอัตลักษณ์ของประชาชนชาวจีนและสังคมจีน [2]

ราชวงศ์ถังมีกวีอยู่ในทุกชนชั้นทุกอาชีพ กวีที่โดดเด่นในช่วงสมัยราชวงศ์ถังนั้นมีมากมาย เช่น เหล่จื่อจาง (贺知章) ตู้ฝู่ (杜甫) หลี่ไป่ (李白) ไป่จวีอี้ (白居易) เมิ่งฮ่าวหยาน (孟浩然) หลี่ซังอิ่น (李商隐) และตู้มู่ (杜牧) เป็นต้น ซึ่งกวีเหล่านี้ได้ทำหน้าที่บันทึกถ่ายทอดกวีนิพนธ์เพื่อใช้เป็นพื้นที่เปล่งเสียง สะท้อนถึงช่วงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของตนเอง และยังเป็นตัวแทนให้กับประชาชนที่ทุกข์ร้อนได้เป็นอย่างดีในช่วงที่ประเทศชาติตกอยู่ในสภาวะสงคราม ด้วยเหตุนี้กวีนิพนธ์จึงมีบทบาทในการควบคุมสังคม และสังคมก็เป็นตัวควบคุมกวีนิพนธ์เช่นกัน

ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนำมาสู่ความสนใจของผู้เขียนว่า กวีแห่งราชวงศ์ถังนั้นมีมากมาย แต่ที่โดดเด่นและโด่งดังมีผลงานแพร่หลายในต่างประเทศและเป็นที่ยอมรับมากที่สุด คือ หลี่ไป่

ประวัติความเป็นมาของหลี่ไป๋

หลี่ไป๋ (李白) เกิดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 701 ถึง ธันวาคม ค.ศ. 762 ชื่อรองไท่ไป๋ (太白) สมญานาม “อุบาสกแห่งชิงเหลียน” (青莲居士) เกิดที่ตำบลชิงเหลียน อำเภอซิงหลง มณฑลเสฉวน เป็นกวีจีนที่ยิ่งใหญ่แห่งราชวงศ์ถัง บทกวีของหลี่ไป๋เป็นรูปแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ เน้นการเป็นตัวของตัวเอง ใช้อารมณ์และความรู้สึกสำคัญกว่าเหตุผลในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านวรรณกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงชีวิตและโลกตามจินตนาการ หลี่ไป๋ได้รับการยกย่องจากคนรุ่นหลังให้เป็น “เซียนกวี” (诗仙) ในด้านอุปนิสัยเป็นคนใจกว้าง ร่าเริง รักอิสระ ชอบคบหาเพื่อน และชอบร่ำสุราร่ายบทกวี

หลี่ไป๋เกิดในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย จึงได้รับการศึกษาทั้งด้านการต่อสู้และด้านวิชาการเป็นอย่างดี อยากรับราชการแต่ไม่เคยสอบเข้ารับตำแหน่ง จนกระทั่งปี ค.ศ. 742 ขณะนั้นหลี่ไป๋อายุ 41 ปี กวีเหอจื่อจาง (贺知章) ได้นำเสนอผลงานประพันธ์ของหลี่ไป๋ให้จักรพรรดิถังเสวียนจง (唐玄宗) ได้อ่าน เมื่อได้อ่านผลงานแล้วรู้ว่าหลี่ไป๋เป็นบุคคลที่มีความสามารถคนหนึ่งจึงได้เรียกหลี่ไป๋ให้เข้าเฝ้าและได้มอบตำแหน่งฮันหลิน (翰林学士) หรือตำแหน่งกวีในราชสำนัก เป็นที่โปรดปรานต่อองค์จักรพรรดิ ทว่าได้ไปหมิ่นเกียรติชนที่คนโปรดของจักรพรรดิที่ชื่อเกาลี จึงทำให้ถูกคนกั่นแกล้งให้ร้าย ในปี ค.ศ. 744 หลี่ไป๋ถูกขับออกจากราชสำนัก เนรเทศออกจากเมืองฉางอาน เดินทางเร่ร่อนไปทั่ว และเสียชีวิตในปี ค.ศ. 762 อายุ 61 ปี ในขณะที่ล่องเรือในแม่น้ำแยงซีเกียงเพราะความมึนเมาเห็นเงาจันทร์ในน้ำ จึงกระโดดลงน้ำเพื่อคว่ำดวงจันทร์

หลี่ไป๋เขียนผลงานกวีนิพนธ์ของตนเองไว้ราว 1,100 ชิ้น ผลงานเหล่านี้ได้สะท้อนถึงอารมณ์ของมิตรภาพในหมู่สหาย ความงดงามของธรรมชาติ ความโดดเดี่ยว ความคิดถึงบ้านเกิด ต่อมาผลงานของหลี่ไป๋ก็ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศครั้งแรกในปี ค.ศ. 1862 โดยมาร์ควิส ดีเออร์วีเย เดอ แซงต์เดนิส ในหนังสือที่มีชื่อว่า “Poésies de l'Époque des Thang” และต่อมาในปี ค.ศ. 1901 งานกวีนิพนธ์ของหลี่ไป๋ก็เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้นในชาติตะวันตก เมื่อสำนักพิมพ์ Herbert Allen Giles ตีพิมพ์ผลงานในชื่อเรื่อง “History of Chinese Literature”

กวีนิพนธ์สงคราม

ยุคราชวงศ์ถังได้แบ่งกำลังพลในการรบออกเป็น 3 ประเภท คือ ทหารเกณฑ์ ทหารรับจ้าง และทหารอาสาสมัคร [3] ผู้เป็นทหารไม่ต้องเสียภาษี เมื่อสิ้นสุดสงครามทหารเกณฑ์มีหน้าที่ฝึกฝนการสู้รบและทำไร่นา แต่เมื่อเกิดสงครามก็พร้อมที่จะกลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งเรียกตัว และเมื่อเกิดสงครามบ่อยครั้งความจำเป็นในด้านกำลังพลทหารมีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้เกิดระบบทหารรับจ้าง และทหารอาสาสมัครขึ้นมา ซึ่งหลี่ไป๋ได้เขียนบทกวีบรรยายศึกสงครามไว้ดังนี้

关山月 (唐) 李白

明月出天山，	จันทร์กระจ่างลอยขึ้นบนเขาเทียนซาน
苍茫云海间。	ท่ามกลางหมู่เมฆที่กว้างใหญ่ไกลสุดสายตา
长风几万里，	สายลมพัดไกลไปหลายหมื่นลี้
吹度玉门关。	พัดผ่านด่านอวี๋เหมินที่เหล่าทหารได้ปักหลักเฝ้าอยู่
汉下白登道，	กองทัพฮั่นได้เคลื่อนพลมุ่งสู่เส้นทางภูเขาไปเต็ง
胡窥青海湾。	ส่วนชาวอู๋ปั๋วแอบรุกรานอ่าวชิงไห่
由来征战地，	แต่ไหนแต่ไรมาที่นี้เป็นสนามรบมาตลอด
不见有人还。	ไม่เคยมีใครมีชีวิตรอดกลับมาได้
戍客望边色，	ทหารที่เฝ้าอยู่ชายแดนได้มองเห็นสภาพเหตุการณ์
思归多苦颜。	คิดถึงบ้านเกิดด้วยสีหน้าที่เศร้าหมอง
高楼当此夜，	ยามค่ำคืนบนหอคอยสูง

叹息未应闲。

ถอนหายใจอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

Guan Shiguang [4]

หลี่ไปได้เขียนกวีนิพนธ์นี้เพื่อแสดงถึงอารมณ์ของการพลัดพรากจากกันของคนในครอบครัวในช่วงระหว่างการเกิดสงคราม องค์ประกอบของบทกวีนี้ประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ 关 (กวน) หมายถึง “ด่าน” 山 (ซาน) หมายถึง “ภูเขา” และ 月 (เยว่ย์) หมายถึง “พระจันทร์” ตั้งแต่ประโยคที่ 1-4 เป็นการบรรยายภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการจินตภาพ (imagery) ทำให้ผู้อ่านมองเห็นและรู้สึกได้ทางประสาทสัมผัสในมโนคติ เชิงรูปและเสียง เช่น จันทรกระจ่าง 明月 เป็นสื่อในการบอกถึงความรู้สึกคิดถึง รักและห่วงใยคนรักหรือครอบครัวที่อยู่ห่างไกล ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกลเพียงโดยอย่างน้อยก็ได้ชื่นชมพระจันทร์ดวงเดียวกัน 长风 สายลมพัดไกลไปหลายหมื่นลี้ พลัดพรากความรักความคิดถึงของคนในครอบครัวมาให้ถึงด่านอวี๋เหมินหรือด่านประตูหยก 玉门关 ซึ่งเป็นด่านที่ตั้งอยู่ในมณฑลกลานชู่ชายแดนตะวันตกของจีน ประโยคที่ 5-8 ได้ปรากฏสถานที่ 2 แห่ง คือ ภูเขาไปเต็ง 白登 และอ่าวชิงไห่ 青海湾 เป็นสถานที่กองทัพราชวงศ์ฮั่นได้สู้รบกับชาวตู๋ปู้ที่อยู่ในเขตที่ราบสูงของชิงเจียงเป็นทะเลทรายขนาดใหญ่มาหลายปี มีเหล่าทหารล้มตายเป็นจำนวนมาก ใครที่ได้ออกรบยังสถานที่แห่งนี้แล้วมักจะไม่ได้รอดชีวิตกลับมา ส่วนประโยคที่ 9-12 ทหารที่เฝ้าอยู่ชายแดนได้มองเห็นสภาพเหตุการณ์ได้คิดถึงบ้านเกิดด้วยสีหน้าที่เศร้าหมองเพราะกลัวว่าต้องจากกันตลอดกาล บทกวีสองประโยคสุดท้ายได้ถ่ายทอดถึงความรู้สึกของภรรยาที่อาศัยต่อคนรักที่ต้องจากครอบครัวเพื่อไปออกรบรับใช้ชาติโดยใช้ หอคอยสูง 高楼 เพื่อมองดูสามีของตนที่อยู่ชายแดนอันไกลโพ้น และแสดงให้เห็นถึงการเสียสละของทหารและนำมาซึ่งความทุกข์ให้กับประชาชน

出自蓟北门行 (唐) 李白

画角悲海月， ฅ ฅยแดนฅยไต้แสงจันทรไต้เปาแตรสัญญาณส่งเสียงเศร้าและกึกก้อง
征衣卷天霜。 น้ำค้างจากความหนาวได้แข็งตัวรวมกันเป็นชั้นๆบนชุดศึกของเหล่าทหาร
挥刃斩楼兰， ฅว่งดาบมุ่งหน้าเพื่อพิชิตโหลวหลาน
弯弓射贤王。 ฅ้าวคันธนูยิงแม่ทัพเสียนหวาง

Guan Shiguang [4]

หลี่ไปได้กล่าวไว้ในบทกวีนี้ว่า การเดินทางออกจากประตูเมืองจี๋เป่ย์ 蓟北 ปัจจุบันคือเมืองปักกิ่ง เพื่อยกทัพไปปราบศัตรู ในประโยคที่ 2 征衣卷天霜 น้ำค้างที่แข็งตัวเป็นเหมือนเกร็ดน้ำแข็งบนชุดรบ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพอากาศที่หนาวเย็นอย่างมาก แต่ทหารทุกคนก็ต้องอดทน ประโยคที่ 3 ได้บรรยายถึงโหลวหลาน 楼兰 ในที่นี้เป็นอุปลักษณณ์หมายถึงศัตรูของชนชาติอื่น ประโยคสุดท้ายก็กล่าวถึงชัยชนะของทหารชาวฮั่นที่สามารถสังหาร เสียนหวาง 贤王 ผู้เป็นแม่ทัพของชาวซงหนูได้

กวีนิพนธ์ความโดดเดี่ยว

月下独酌 (唐) 李白

花间一壶酒，	เหล้าหนึ่งโหวางตรงกลางระหว่างไม้ดอก
独酌无相亲。	ไร้สหายเคียงกายดื่มเพียงลำพัง
举杯邀明月，	ยกจอกเชื้อเชิญพระจันทร์ที่สว่างไสว
对影成三人。	จันทรส่องแสงรวมเงาคัล้ายเหมือนเพื่อนสามคน
月既不解饮，	แต่พระจันทร์นั้นไม่ยอมดื่มเหล้า
影徒随我身。	เงาเคลื่อนตามติดตัวข้า

暂伴月将影，	มีพระจันทร์และเงายู่เคียงข้าง
行乐须及春。	เรีงร่าก่อนฤดูใบไม้ผลิไป
我歌月徘徊，	ข้าขับร้องพระจันทร์เคลื่อนไหว
我舞影零乱。	ข้าเรีงระบำเงาพริ้วไหวตาม
时相交欢，	ยามตื่นเราสามร่วมสุขสันต์
醉后各分散。	ยามเมาแล้วต่างต้องแยกจากกัน
永结无情游，	มิตรภาพยังอยู่ตลอดไป
相期邈云汉。	แล้วพบกันใหม่ในทางช้างเผือก

Lin Geng [5]

ชื่อบทกวีเต็มเดียวตายได้เงาจันทร์ 月下独酌 มีทั้งหมด 4 บท ในที่นี้ได้หยิบยกบทกวีบทแรกมานำเสนอ ความโดดเดี่ยวเดียวตายของกวีหายไป ผ่านตัวบทกวีทั้งหมด 14 ประโยค จากการบรรยายในประโยคที่ 1-2 หลีไปขึ้นชอบการดื่มสุรา ดื่มเพียงคนเดียวไม่มีเพื่อน ประโยคที่ 3-10 หลีไปได้ใช้การเขียนเชิงบุคลาธิษฐาน (Personification) คือการเขียนบุคคลสมมติ ไม่มีชีวิตและจิตวิญญาณขึ้นมา ให้ความรู้สึกเหมือนคน เช่น ยกจอกเชิญพระจันทร์ 举杯邀明月 ข้า และเงา รวมเป็นสาม 对影成三人 ร่วมดื่มสุรา ร้องเพลง เต้นระบำเป็นเพื่อน ซึ่งทำให้บทกวีมีชีวิตชีวา แต่ก็สะท้อนถึงความเหงา โดดเดี่ยวที่อยู่ในใจของกวีได้เป็นอย่างดีว่าต้องการใครสักคนเคียงข้าง ส่วนประโยคที่ 11-14 กวีได้บรรยายถึงความจริงของมนุษย์เมื่อพบเจอ 交欢 ก็ต้องมีการจากลา 分散 แต่เมื่อต้องจากกันสิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่ตลอดไปนั่นก็คือมิตรภาพ

กวีนิพนธ์ธรรมชาติ

望庐山瀑布 (唐) 李白

日照香炉生紫烟，	แสงอาทิตย์สาดส่องยอดเขาทำให้เกิดหมอกควัน
遥看瀑布挂前川。	มองไปที่น้ำตกเหมือนมีผ้าแพรสีขาวผืนใหญ่แขวนอยู่
飞流直下三千尺，	ลอยลงมาจากจากที่สูงหนึ่งพันเมตร
疑是银河落九天。	คล้ายกับทางช้างเผือกที่ร่วงลงมาจากสวรรค์

Chang Sae Tang [6]

บทกวีมองน้ำตกภูเขาหลูซาน 望庐山瀑布 ของหลีไปในวัย 50 ปี ได้เดินทางผ่านมาที่ภูเขาแห่งนี้และได้เขียนบรรยายถึงความสวยงาม ความยิ่งใหญ่ของน้ำตกภูเขาหลูซาน 庐山 ซึ่งน้ำตกแห่งนี้อยู่ในมณฑลเจียงซี บทกวีนี้มีทั้งหมด 4 ประโยค คำที่ใช้ในบทกวีสื่อถึงการกล่าวเกินจริง หรืออติพจน์ (Hyperbole) ปรากฏในรูปประโยคที่ 3 ลอยลงมาจากจากที่สูงหนึ่งพันเมตร 飞流直下三千尺 ในความเป็นจริงน้ำตกแห่งนี้ไม่ได้มีความสูงเลย และในประโยคสุดท้ายได้ใช้คำว่า 疑 คล้ายกับหรือเหมือนกับ อุปมา เปรียบเทียบน้ำนั้นสูงเหมือนดังตกลงมาจากสวรรค์ เป็นการสร้างจิตภาพให้ดูยิ่งใหญ่มากขึ้น

กวีนิพนธ์มิตรภาพ

赠汪伦 (唐) 李白

李白乘舟将欲行，	หลีไปนั่งเรือออกเดินทางไกล
忽闻岸上踏歌声。	ได้ยินเสียงเพลงอีกฝากฝั่ง
桃花潭水深千尺，	น้ำในบึงดอกท่อนั้นลึกมาก

不及汪伦送我情! ไม่เท่าความจริงใจที่วังหลุนได้มอบให้ข้า

Fan Xiaoyan [7]

บทกวีนี้มีชื่อว่า มอบให้สหายวังหลุน 赠汪伦 หลี่ไปเคยก่องเรือออกเดินทางไปยังอำเภอจิง 泾县 ทางตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑลอานฮุย ณ ที่แห่งนั้นมีหมู่บ้านที่เป็นบึงดอกท้อ 桃花潭 หลี่ไปได้รู้จักกับสหายท่านหนึ่งที่มีนามว่าวังหลุน 汪伦 เมื่อเจอกันครั้งแรกวังหลุนได้ใช้เหล้าหมักอย่างดีเพื่อต้อนรับหลี่ไป เมื่อต้องจากกันวังหลุนก็ได้ขับร้องเพลงส่ง ก่อนจากกันหลี่ไปจึงเขียนบทกวีนี้มอบให้เพื่อแสดงความขอบคุณ

จากเนื้อหาและที่มาของบทกวีนี้เห็นได้ว่า หลี่ไปเป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญต่อคำว่ามีมิตรภาพเป็นอย่างมาก ตั้งคำที่ หลี่ไปเคยกกล่าวไว้ “人生贵相知，何必金与钱” คุณค่าชีวิตของคนอยู่ที่ใจ หาใช่เงินทองไม่

กวีนิพนธ์คิดถึงบ้านเกิด

静夜思 (唐) 李白

床前明月光，	หน้าเตียงแสงจันทร์สว่าง
疑是地上霜。	เหมือนกับน้ำค้างบนพื้นดิน
举头望明月，	เงยหน้ามองดูจันทร์สว่าง
低头思故乡。	ก้มหน้าคิดถึงบ้านเกิด

HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn Princess Maha Chakri Sirindhorn [8]

บทกวีนี้มีชื่อว่า ความคิดถึงในคืนที่เงียบสงบ 静夜思 ในคืนจันทร์เต็มหรือในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ชาวจีนจะอยู่รวมกันพร้อมหน้าพร้อมตา พบปะสังสรรค์กัน แต่หลี่ไปต้องจากบ้านเกิดมาอยู่ต่างแดนเพียงลำพัง จึงรู้สึกอาลัยอาวรณ์บ้านเกิดของตนเอง บทกวีนี้ได้ใช้คำว่า พระจันทร์ 月 เป็นสื่อของความคิดถึงบ้านเกิด เพราะไม่ว่าเราจะอยู่แห่งหนใดก็ตาม ดวงจันทร์ก็ยังเป็นดวงเดียวกันเสมอ

กวีนิพนธ์ชื่นชมความงามหญิงผู้สูงศักดิ์

清平调 (唐) 李白

云想衣裳花想容， เมฆทำให้นึกถึงเครื่องแต่งกายของเธอ ดอกไม้ทำให้นึกถึงใบหน้าของเธอ
春风拂槛露华浓。 สายลมฤดูใบไม้ผลิพัดผ่านราวบันได น้ำค้างทำให้โบต้นเขียวชอุ่มอย่างวิจิตรบรรจง
若非群玉山头见， ทั้งคนและดอกไม้ ถ้าไม่ใช่เรื่องมหัศจรรย์ที่ทำให้พบเจอพร้อมกันบนเขาหยกในสรวงสวรรค์
会向瑶台月下逢。 ก็อาจได้พานพบกันที่ระเบียงหยกภายใต้แสงจันทร์

Fan Xiaoyan [7]

บทกวีนี้มีชื่อว่า ท่วงทำนองขิงผิง 清平调 (ขิงผิงเตี่ยว) ในสมัยราชวงศ์ถังจะใช้ทำนองในการแต่งเพลง 3 ทำนองประกอบด้วย ขิงเตี่ยว 清调 ผิงเตี่ยว 平调 และ 瑟调 เซอเตี่ยว หลี่ไปได้ใช้ทำนองเพลงขิงและผิงในการแต่งบทกวีนี้ จึงเป็นที่มาของชื่อบทกวีนี้

เมื่อครั้งหลี่ไปได้ดำรงตำแหน่งฮั่นหลิน (翰林学士) หรือตำแหน่งกวีในราชสำนัก วันหนึ่ง จักรพรรดิถังเสวียนจง (唐玄宗) กับพระสนมหยางกั๋วเฟย (杨贵妃) กำลังชื่นชมความงามของดอกโบต้น ข้าราชบริพารเตรียมพร้อมจะขับร้องเพลง แต่จักรพรรดิถังเสวียนจงไม่ทรงโปรดเพลงเก่า จึงให้เรียกตัวหลี่ไปเข้าวังมาแต่งเพลงใหม่ ซึ่งในตอนนั้นหลี่ไปเต็มสุราจนเมามาย

แล้ว เมื่อเข้าเฝ้าก็ได้เขียนบทกวีชื่นชมความงามของดอกโบตั๋น ดอกไม้ประจำชาติ และชื่นชมความงามของพระสนมหยางกู่ย เพียบไปพร้อม ๆ กัน

บทสรุป

หลี่ไปมีผลงานประพันธ์อยู่เป็นจำนวนมาก ในแต่ละบทประพันธ์สะท้อนให้เห็นบุคลิก แนวคิด และประสบการณ์ชีวิตที่หลากหลายของหลี่ไป ทั้งในเรื่องการเดินทางท่องเที่ยว ชื่นชมความงามของธรรมชาติและมนุษย์ การสร้างมิตรภาพ การคิดถึงบ้านเกิด และสงคราม ซึ่งกลวิธีทางภาษาที่ใช้เขียนในบทกวีประกอบไปด้วย การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้ฉ้อพจน์ การใช้บุคลาธิษฐาน และการใช้กระบวนการจินตภาพ ทำให้บทกวีมีชีวิตชีวา ผู้อ่านรู้สึกถึงอารมณ์ของผู้ประพันธ์ได้เป็นอย่างดี และยังเป็น การเปิดกว้างการศึกษากรวีนิพนธ์จีนในหลากหลายแง่มุม ทำให้เห็นมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] William H., Nienhauser Jr. (1986). *Charles Hartman, "Poetry", dans The Indiana Companion to Traditional Chinese Literature*, p. 68. Bloomington: Indiana University Press.
- [2] Wright, Arthur F. and Twitchett, Denis, eds. (1973). *Perspective on the Tang*, p. 38. New Haven: Yale University Press.
- [3] Taweep Woradilok. (1995). *History of China*. Bangkok: Sookapabjai Press.
- [4] Guan Shiguang.(2014).*Libai shiji xinzh*. Shanghai: Shanlian shudian.
- [5] Lin Geng. (2006). *Tangshi zonglun*. Beijing : Qinghua daxue chubanshe.
- [6] Chang Sae Tang. (2005). *Chinese Poetry*. Nakhon Pathom: Luk-lan Chang Sae Tang Press.
- [7] Fan Xiaoyan. (2009). *Tangshi sanbaishou shangyi*. Hunan: Hunan renmin chubanshe.
- [8] HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn Princess Maha Chakri Sirindhorn (1998). *Yok Sai Rai Kham*, royal translation of Chinese poetry. Bangkok: Alphabet Committee Bachelor of Science, Class 41, Chulalongkorn University.